وهمر ۽ بدشگوني

02 november 2017

(اسلامي ڀينرن جي لاءِ)

هفتيوار سنتن ڀري اجتماع ۾ ٿيڻ وارو سُنتن ڀريو بيان

مبلغہ بيان ڪرڻ کان پهريان گهٽ ۾ گهٽ ٽي ڀيرا پڙهي ڇڏي

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ وَ الصَّلٰوۃُ وَ السَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الۡمُرۡسَلِیۡنَ

اَمَّا بَعۡدُ فَاَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ؕ بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ؕ

وهم ۽ بد شگوني

اَلصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ الله   وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ الله

اَلصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ الله   وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا نُوْرَ الله

دُرُودِ پاڪ جي فضيلت

رسول اڪرم، شفيع اُمم صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جو فرمانِ عاليشان آهي: بيشڪ الله عَزَّوَجَلَّ هڪ ملائڪ منهنجي قبر تي مقرر فرمايو آهي، جنهن کي سڀي مخلوق جو آواز ٻڌڻ جي طاقت ڏني آهي، بس قيامت تائين جيڪو ٻه مون تي دُرُود پاڪ پڙهندو آهي تہ اهو مون کي ان جو ۽ ان جي پيءُ جو نالو پيش ڪندو آهي، چوندو آهي: ”فلاڻي جي پٽ فلاڻي اوهان تي هن وقت درودِ پاڪ پڙهيو آهي.“ (مسند بزار ،۴/ ۲۵۵، حديث:۱۴۲۵)

ڪرنے کو ہوں روک لو غوطہ لگے ہاتھ دو   ایسوں پہ ایسی عطا تم پہ کروروں درود

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب!   صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! ثواب حاصل ڪرڻ خاطر بيان ٻڌڻ کان پهريان سنيون سنيون نِيّتون ڪري وٺون ٿيون. فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ: ”نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهٖ“ يعني مسلمان جي نِيّت ان جي عمل کان بهتر آهي.

(المعجم الكبير،سهل بن الساعدي...الخ ج 6، ص 185، الحديث: 5942)

ٻه مدني گُل: (1) بغير سني نيّت جي ڪنهن بہ نيڪ عمل جو ثواب ناهي ملندو.

(2) جيتريون سنيون نِيّتون وڌيڪ، اوترو ثواب بہ وڌيڪ.

بيان ٻڌڻ جون نِيَّتون

۞ نگاهون جهڪائي پوري توجهہ سان بيان ٻڌندَس ۞ ٽيڪ لڳائي ويهڻ جي بدران علمِ دين جي تعظيم خاطر جيترو ٿي سگهيو ٻئي گوڏا وڇائي ويهندَس ۞ ضرورت پوڻ تي ٻين اسلامي ڀينرن جي لاءِ سِرڪي جاءِ ڪشاده ڪندَس ۞ ڌِڪو وغيره لڳو تہ صبر ڪندَس، گهوري ڏسڻ ۽ اُٿڪڻ کان بچندَس ۞ صَلُّوا عَلَي الحَبِيب! اُذكُرُوالله , تُوبُوا اِلَي الله! وغيره ٻڌي ثواب ڪمائڻ ۽ صدا لڳائڻ وارن جي دِل جوئي جي لاءِ پست آواز سان جواب ڏيندَس ۞ اجتماع کان پوءِ پاڻ اڳتي وڌي سلام، مصافحو ۽ انفرادي ڪوشش ڪندَس. دورانِ بيان موبائل جي غير ضروري استعمال کان بچندَس، نہ بيان ريڪارڊ ڪندَس نہ ئي ٻئي ڪنهن قسم جو آواز جو تہ ان جي اجازت ناهي، جيڪو ڪجهہ ٻڌندَس، ان کي ٻڌي ۽ سمجهي ڪري ان تي عمل ڪري ۽ ان کي کان پوءِ ٻين تائين پهچائي ڪري نيڪي جي دعوت عام ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪندَس.

صَلُّوْاعَلَی الْحَبِیب!   صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

مَنحُوس(نڀاڳو) ڪير؟

هڪ بادشاهہ ۽ ان جا ساٿي جهنگل (Forest) ڏانهن وڃي رهيا هئا. صبح جي وقت گهوڙن جي ڊڪڻ جو آواز صاف ٻڌڻ پئي آيو، جن کي ٻڌندي ئي اڪثر واٽ ويندڙ رستي تان هٽي ويندا هئا چوتہ بادشاهہ سلامت شڪار لاءِ ويندي ڪنهن جو رستي تي هلڻ پسند نہ ڪندو هو. بادشاهہ ۽ ان جي ساٿين جون سواريون وڏي شان ۽ شوڪت سان شهر مان گذري رهيون هيون، جيئن ئي بادشاهہ شهر جي فصيل (يعني چوديواري) جي ويجهو پهتو تہ ان جي نگاهہ سامهون ايندڙ هڪ اک واري شخص تي پئي، جيڪو رستي تان هٽڻ بدران

وڏي بي نيازي سان اچي رهيو هو. ان کي سامهون ايندي ڏسي بادشاھ ڪاوڙ مان رڙ ڪئي: اف! اها تہ وڏي بدشگوني آهي. ڇا ان بدبخت ڪاٺي کي خبر ناهي تہ جڏهن بادشاھ جي سواري گذرندي هجي تہ رستو ڇڏي ڏبو آهي، پر انهيءَ منحوس(نياڳي) ڪاٺي اسان جو رستو ٽپي وڏي نحوست جو ثبوت ڏنو آهي. بادشاھ سپاهين ڏي ڏنو ۽ ڪاوڙ مان چيائين اسان حڪم ڪيون ٿا تہ انهيءَ ڪاٺي شخص کي انهن ٿنڀن سان ٻڌو وڃي ۽ اسان جي موٽڻ تائين اهو شخص اتي ئي ٻڌل رهندو. اسان واپسي تي ان جي سزا سوچينداسين. سپاهين جلدي حڪم تي عمل ڪندي ان شخص کي ٿنڀن سان ٻڌي ڇڏيو، بادشاھ ۽ ان جا ساٿي تيزي سان جهنگل ڏانهن روانا ٿي ويا. بادشاھ جي تشويش جي برعڪس ان ڏينهن بادشاھ جو شڪار ڏاڍو ڪامياب رهيو، بادشاھ پنهنجي پسند جي جانورن ۽ پکين جو شڪار ڪيو. بادشاھ ڏاڍو خوش هو ڇوتہ اڄ ان جو ڪو هڪ نشانو بہ نہ گسيو بلڪ جنهن بہ جانور کي ڏٺو ان کي شڪار ڪري ورتو. وزير جانورن ۽ پکين کي ڳڻيندي چيو: ”واھ! اڄ تہ اوهان جو شڪارڪرڻ ڏاڍو پلو رهيو، ڇا نگاھ هئي ۽ ڇا تہ نشانو هو!“ اهڙي طرح سان سيئي ساٿي بہ بادشاھ جي تعريف ڪري رهيا هئا. جڏهن شام ٿي بادشاھ شهر جي ويجهو پهتو تہ ان شخص کي رسين سان ٻڌل ڏٺائين. بادشاھ جي سواري سان گڏوگڏ جانورن ۽ پکين سان ڀريل ڇڪڙو بہ پٺيان هلي رهيو هو، جنهن کي ڏسي بادشاھ ۽ ان جا ساٿي خوشي ۾ نہ پي ماپيا. ڀريل ڇڪڙو ڏسي اهو شخص ڏاڍيان بادشاھ سان مخاطب ٿيو: ڏيو خبر بادشاھ سلامت! اسان ٻنهي مان ڪير منحوس آهي، مان يا اوهان؟ اهو ٻڌندي ئي بادشاھ جا سپاهي ان شخص تي تلوار تاڻي بيهي رهيا پر بادشاھ انهن کي هٿ جي اشاري سان روڪي ڇڏيو. اهو شخص بنا ڪنهن خوف جي وري مخاطب ٿيو: ڏيو خبر بادشاھ سلامت! اسان مان ڪير منحوس آهي ”مان يا اوهان؟“ مون توهان کي ڏٺو تہ مان رسين سان ٻڌل سڄو ڏينهن اُس ۾ سڙندو رهيس جڏهن تہ مون کي ڏسڻ سان اوهان کي تمام گهڻو شڪار حاصل ٿيو

آهي. اهو ٻڌي بادشاهه شرمسار ٿيو ۽ ان شخص کي جلدي آزاد ڪري، تمام گهڻي انعام ۽ اڪرام سان به نوازيائين. (بدشگوني،ص۶)

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! ٻڌو اوهان ته وهمي بادشاهه ته هڪ اک واري شخص کي منحوس سمجهي ان کي سخت اُس ۾ سڄو ڏينهن قيد رکڻ جي سزا ڏني پر پوءِ به ان کي شڪار ۾ اڳ کان تمام وڌيڪ ڪاميابي حاصل ٿي. هن حڪايت مان ته انهن جي وهم جي مڪمل ڪاٽ ٿي وئي جيڪو ڪنهن انسان، جانور يا ڪنهن ڏينهن مهيني کي صرف پنهنجي وهم جي بنياد تي منحوس خيال ڪن ٿا جڏهن ته شريعت ۾ ان جي ڪا حقيقت ناهي. ياد رکو! جيڪو وهم جي آفت ۾ مبتلا ٿئي ته ان کي هر شيءِ منحوس محسوس ٿيڻ لڳندي آهي، ايستائين جو وهمي شخص ڪم عقل ماڻهن جي ڳالهين ۾ اچي غلط فيصلو ڪري نه صرف پاڻ آزمائش ۾ مبتلا ٿيندو آهي بلڪ ٻين ماڻهن جي لاءِ به جان جو وبال بڻجي ويندو آهي. ڪنهن مسلمان جي مَنحوس هئڻ جو خيال نفرت جي وبال ۾ وجهي سگهي ٿو. مَنحوس هئڻ جو وهم شيطان(Shaytan) جو اهو هٿيار آهي جيڪو مسلمانن کي پاڻ ۾ ڳچين ۾ هٿ وجهرائي، لڙائي، جهيڙو ڪرائي چين ۽ سڪون جي بربادي جو سبب بڻجي ويندو آهي. اها ڳالهه سني طرح ذِهن ۾ رکو ته ڪنهن شخص، هنڌ، شيءِ يا وَقت کي منحوس سمجهڻ جو اسلام ۾ ڪو تصوُّر ناهي اهي رڳو وهمي خيال هوندا آهن.

منهنجي آقا اعليٰ حضرت،امامِ اهلِسنّت امام احمد رضا خان رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ کان اهڙي قسم جو سوال ڪيو ويو ته هڪ شخص جي باري ۾ هي مشهور آهي، جيڪڏهن صبح جو ان جي منحوس صورت ڏسڻ اچي وڃي يا ڪنهن ڪم سان ويندي اهو سامهون اچي وڃي ته ضرور ڪجهه نه ڪجهه تڪليف ۽ پريشاني ٿيندي ۽ چاهي ڪيترو ئي يقيني طور تي ڪم ٿيڻ جو اعتماد ۽ ڀروسو هجي پر انهن جو خيال آهي ته ڪا نه ڪا ضرور رڪاوٽ ۽ پريشاني ٿيندي. اهڙي طرح انهن ماڻهن کي انهن جي خيال مطابق هر دفعي تجربو (Experience) ٿيندو رهيو آهي ۽ اهي ماڻهو برابر ان ڳالهه جو خيال رکندا آهن ته جيڪڏهن

ڪيڏانهن ويندي اهو سامهون اچي وڃي تہ واپس پنهنجي گهر موٽي ايندا آهن ۽ ٿوري دير ڪان پوءِ اهو معلوم ڪندا آهن تہ اهو منحوس ڪٿي رستي تي اجان بيٺو تہ نہ آهي! پوءِ پنهنجي ڪم لاءِ ويندا آهن. هاڻي سوال هي آهي تہ انهن ماڻهن جو اهو عقيدو ۽ انداز ڪيئن آهي؟ ڪا شرعي قباحت تہ ناهي؟

اعليٰ حضرت رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ **جواب ڏنو: شريعت مطهّره (پاڪيزه شريعت)۾ ان جي ڪابہ حقيقت ناهي، ماڻهن جو وهم اڳيان ايندو آهي، شريعت ۾ حڪم آهي:** اِذَا تَطَیَّرۡتُمۡ فَامۡضُوۡا **يعني جڏهن ڪو بروگمان اچي تہ ان تي عمل نہ ڪيو. اهو هندوئن جو طريقو آهي،مسلمانن کي گهرجي تہ اهڙي موقعي تي** اَللّٰھُمَّ لَا طَیۡرَ اِلَّا طَیۡرُکَ، وَلَا خَیۡرَ اِلَّا خَیۡرُکَ، وَلَا اِلٰہَ غَیۡرُکَ [1] **پڙهي، پنهنجي ربّ** (عَزَّوَجَلَّ) **تي ڀروسو ڪري، پنهنجي ڪم لاءِ هليو وڃي، هرگز نہ بيهي ، نہ واپس موٽي اچي.** وَاللّٰہُ تَعالٰی اَعۡلَمُ (فتاويٰ رضويه،۶۴۱/۲۹ ملخصاً)

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! دِينِ اسلام اهڙي طرح جي وهم ۽ خيالن جي مذمّت ڪري ٿو جو جنهن سان ڪنهن جي دل آزاري ٿئي، تنهنڪري اسان کي اسلامي تعليمات تي عمل ڪندي بدشگوني ۽ وهم کان بچڻ گهرجي. اچو! هاڻي شگون جي تعريف ۽ ان جي قسمن جي باري ۾ ٻڌو . جيئن

شُگُون ڇا کي چئبو آهي ؟

شگون جي معنيٰ آهي فال وٺڻ يعني ڪنهن شيءِ، شخص، عمل، آواز يا وقت کي پنهنجي لاءِ سٺو يا بُرو سمجهڻ. ان جا بنيادي طور تي ٻہ قسم آهن: (1) بُرو شگون وٺڻ (2) سٺو شگون وٺڻ. علّامہ محمد بن احمد انصاري قُرطبي

1… ترجمو: اي الله! ناهي ڪا برائي پر تنهنجي طرفان ۽ ناهي ڪا ڀلائي پر تنهنجي طرفان ۽ توکان سواءِ ڪو معبود ناهي .

رَحۡمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيۡه **تفسير قرطبي ۾ نقل ڪن ٿا:** سنو شگون هي آهي تہ جنهن ڪم جو ارادو ڪيو هجي ان جي باري ۾ ڪا ڳالھ ٻڌي دليل وٺڻ، هي ان وقت آهي جڏهن ڳالھ سٺي هجي، جيڪڏهن بري آهي تہ بدشگوني آهي. شريعت هن ڳالھ جو حڪم ڏنو آهي تہ انسان سنو شگون وٺي خوش ٿئي ۽ پنهنجو ڪم خوشي سان پورو ڪري ۽ جڏهن بري ڳالھ ٻڌي تہ ان ڏانهن ڌيان نہ ڏئي ۽ نہ ئي ان جي ڪري پنهنجي ڪم کان بيهي. (تفسيرقرطبي،پ۲۶،الاحقاف،تحت الآية:۴، ۱۳۲/۸،الجزء۱۶ مفهوماً)

بدشگوني ۽ سٺي شگون ۾ فرق

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! بدشگوني ۽ سٺي شگون ۾ فرق (Difference) بہ ڄاڻي وٺو، انهن ٻنهي ۾ بنيادي فرق هي آهي تہ بدشگوني وٺڻ شرعي طور تي منع ۽ سنو شگون وٺڻ مُستَحَب آهي، ان کان سواءِ ✵ سنو شگون وٺڻ اسان جي مَدَني آقا صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جو طريقو آهي جڏهن تہ بدشگوني بدبخت ڪافرن جو طريقو آهي ✵ سٺي شگون وٺڻ سان الله عَزَّوَجَلَّ جي رحم ۽ ڪرم سان چڱائي ۽ ڀلائي جي اميد هوندي آهي جڏهن تہ بدشگوني مان نا اميدي پيدا ٿيندي آهي ✵ نيڪ فال سان دل کي اطمينان ۽ خوشي حاصل ٿيندي آهي جيڪا هر ڪم جي جدوجهد ۽ مڪمل ٿيڻ جي لاءِ ضروري آهي جڏهن تہ بدشگوني سان بنا ڪنهن سبب جي ڏک ۽ فڪر پيدا ٿيندي آهي ✵ نيڪ فالي انسان کي ڪاميابي ۽ ترقي ڏانهن وٺي ويندي آهي جڏهن تہ بدشگوني سان مايوسي، سُستي ۽ ڪاهلي پيدا ٿيندي آهي جيڪا ناڪامي جي طرف ڌڪي ڇڏيندي آهي. "مِراٰة المناجيح" ۾ آهي: نيڪ فال وٺڻ سنّت آهي، انهيءَ ۾ الله تعاليٰ مان اميد آهي ۽ بدفالي وٺڻ ممنوع جو انهيءَ ۾ ربّ (عَزَّوَجَلَّ) کان نا اميدي آهي. اميد سٺي آهي، نا اميدي بُري، هميشہ ربّ ۾ اميد رکو. (مرآة المناجيح، ۲۵۵/۶)

بدشُگوني مشرڪن جي پراڻي رسم آهي:

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! غير مسلمانن ۾ مختلف شين مان بُرو

شگون وٺڻ جي رسم پراڻي آهي ۽ انهن جا وهمي ماڻهو هر شيءَ مان اثر قبول ڪن ٿا مثال طور ڪو شخص ڪنهن ڪم لاءِ نڪرندو هو ۽ واٽ ۾ ڪو جانور اڳيان کان گذري ويندو هو يا ڪنهن مخصوص پکي جو آواز ڪن ۾ پئجي وڃي ته هڪدم گهر واپس ايندو، اهڙي طرح ڪنهن جي اچڻ ڪي، بعض ڏينهن ۽ مهينن کي منحوس سمجهڻ انهن وٽ مشهور هو. اهڙي طرح جا تصور ۽ خيال اسان جي معاشري ۾ به گهڻا ڦهلجي ويا آهن، اسلام اهڙي طرح جي تَوَهم پرستي (وهم) جي هرگز اجازت نٿو ڏئي ۽ اسلام جتي بين فضول رسمن جي پاڙن کي ختم ڪيو، اتي هن بُري رسم جو به خاتمو ڪيو آهي. (صراط الجنان، ۴۱۲/۳) اچو! بدشگوني بابت 2 فرمانِ مُصطفٰي صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ ٻڌون، جيئن

1. ارشاد فرمايائون: جڏهن توهان حسد ڪيو ته زيادتي نه ڪيو، جڏهن توهان کي بدگماني پيدا ٿئي ته ان تي يقين نه ڪيو ۽ جڏهن توهان کي بد شگوني پيدا ٿئي ته ان کي ڪري گذرو ۽ الله عَزَّوَجَلَّ تي ڀروسو ڪيو.
(الكامل في ضعفاء الرجال، عبدالرحمن بن سعد،۵۰۹/۵)

2. ارشاد فرمايائون: منهنجي امّت ۾ ٽي شيون لازمي رهنديون: بدفالي، حَسَد ۽ بَدگماني. هڪ صحابي رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ عرض ڪيو: يا رسول الله صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ! جنهن شخص ۾ اهي ٽي خصلتون هجن، اهو انهن جو ڪهڙي نموني علاج ڪري ؟ ارشاد فرمايائون: جڏهن توهان حسد ڪيو ته الله عَزَّوَجَلَّ کان اِستِغفار ڪريو ۽ جڏهن توهان بدگماني ڪيو ته ان تي جميل نه رهو ۽ جڏهن اوهان بدفالي ڪيو ته ان ڪم کي ڪري ڇڏيو. (معجم کبیر، ۳/ ۲۲۸، حدیث : ۳۲۲۷)

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ هن مُعاملي ۾ اسان جي بزرگن سڳورن جو طريقو، عمل ڪرڻ وٽان آهي ڇوته اهي حضرات ڪنهن مخصوص شخص، هنڌ، وقت يا شيءَ کي پاڻ لاءِ منحوس خيال ڪري بدشگوني وٺڻ يا ستارن جي زائچن تي يقين

رکي وهمي ماڻهن وانگر ذهني ڪشمڪش ۾ مبتلا رهڻ بدران رَبّ عَزَّوَجَلَّ **جي ذات تي ڪامل يقين رکندا هئا ۽ جنهن ڪم جو ارادو ڪندا هئا ان کي پورو ڪندا هئا، اچو! هن باري ۾ 2 سبق ڏيندڙ حڪايتون ملاحظہ ڪريو۔**

سفر تان نہ رُڪيا

اميرالمؤمنين مولا مشڪل ڪشا حضرت سيِّدُنا عليُّ المرتضيٰ كَرَّمَ اللهُ تَعَالي وَجْهَهُ الْكَرِيْم **جڏهن خارجين سان جنگ لاءِ سفر جو ارادو ڪيو تہ هڪ نجومي** (Fortune-Teller) **رڪاوٽ بڻجي چوڻ لڳو: اي اميرالمؤمنين اوهان نہ وڃو، حضرت سيِّدُنا عليُّ المرتضيٰ** كَرَّمَ اللهُ تَعَالي وَجْهَهُ الْكَرِيْم **جن سبب پڇيو تہ ان چيو: هن وقت چنڊ عَقرَب (آسمان جي برجن مان هڪ بُرج) ۾ آهي جيڪڏهن اوهان هن وقت ويا تہ اوهان کي شڪست ٿيندي، اهو ٻڌي حضرت سيِّدُنا عليُّ المرتضيٰ** كَرَّمَ اللهُ تَعَالي وَجْهَهُ الْكَرِيْم **جواب ڏنو: نبي ڪريم** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم **حضرت صديق ۽ عمر** رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا **نجومين تي اعتقاد نہ رکندا هئا، مان الله** عَزَّوَجَلَّ **تي توڪّل رکندي ۽ تنهنجي ڳالهہ کي ڪوڙو ثابت ڪرڻ لاءِ لازمي سفر ڪندس. پوءِ پاڻ** رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُ **انهيءَ جهاد جي سفر لاءِ روانا ٿي ويا. الله تعاليٰ اوهان کي رسولُ الله** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم **جن جي حياتِ ظاهري کان پوءِ سڀ کان وڌيڪ بَرَڪت انهيءَ سفر ۾ عطا فرمائي ايتريقدر جو سمورا دشمن قتل ڪيا ويا ۽ حضرت سيِّدُنا عليّ المرتضيٰ**كَرَّمَ اللهُ تَعَالي وَجْهَهُ الْكَرِيْم **خوش ٿي، فتح حاصل ڪري واپس موٽيا.**

(غذاء الالباب في شرح منظومة الآداب ،١/١٩١، بتغير قليل)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

بدشگوني جي ترديد

اميرُالمُؤمِنين حضرت سيدنا عمر بن عبدالعزيزرَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه **جي غلام مُزاحِم جو بيان آهي: جڏهن اسان مدينہ طيّبہ مان نڪتاسين تہ مون ڏٺو چنڊ "دَبَران" ۾**

آهي، مون انهن کي هي چوڻ تہ مناسب نہ سمجهيو بلڪ هي چيو: ٿورو چنڊ ڏانهن تہ نهاريو، ڪيڏو نہ خوبصورت (Beautiful) پيو لڳي! پاڻ رَحْمَۃُ اللہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ڏٺو تہ چنڊ دَبَران ۾ هو، فرمايائون شايد اوهان مون کي هي ٻڌائڻ چاهيو ٿا تہ چنڊ دَبَران ۾ آهي، مُزاحم! اسان سج چنڊ سان گڏ ناهيون، بلڪ الله عَزَّوَجَلَّ واحد ۽ قهّار جي حڪم ۽ مرضي سان نڪرندا آهيون. (سيرت ابن عبدالحكم ،ص٢٧)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

اصل نحوست ته گناهن ۾ آهي

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! ياد رکو تہ ڪو وقت برڪت وارو، عظمت ۽ فضيلت وارو تہ ٿي سگهي ٿو جيئن رمضان، ربيع الاوّل، جمعة المبارڪ وغيره پر ڪو مهينو يا ڏينهن منحوس نٿو ٿي سگهي. جيئن مشهور مُفَسّرِ قرآن،حڪيم الأُمَّت مفتي احمد يار خان رَحْمَۃُ اللہِ تَعَالٰی عَلَیْہ فرمائن ٿا: اسلام ۾ ڪو ڏينهن يا ڪا گهڙي منحوس ناهي، باقي ڪي ڏينهن برڪت ڀريا آهن. (مرآة المناجيح ،٤٨٤/٥)

اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ صفر المظفر بہ ٻين مهينن وانگر هڪ بابرڪت مهينو آهي. جهڙي نموني ٻين مهينن ۾ رب عَزَّ وَجَلَّ جي فضل ۽ ڪرم جون بارشون ٿينديون آهن اهڙي طرح هن ۾ بہ ٿي سگهن ٿيون بلڪ ان کي تہ صَفَرُ الْمُظَفَّر يعني ڪاميابي وارو مهينو چيو ويندو آهي، اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ انهيءَ معزز مهيني ۾ حضرت سيدُنا علي المرتضي ڪَرَّمَ اللہ تَعَالي وَجْهه الْکَرِیم ۽ خاتونِ جنت حضرتِ سَيدَتُنا فاطمہ زهره رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہا جي شادي خانہ آبادي ٿي. (الكامل في التاريخ ، ١٢/٢) ★ صفر المظفر ۾ مسلمانن کي فتحِ خيبر نصيب ٿي. (البداية والنهاية،٣٩٢/٣) ★سيفُ الله حضرتِ سيدُنا خالد بن وليد،حضرتِ سيدُنا عمرو بن عاص ۽ حضرتِ سيدُنا عثمان بن طلحہ رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہم صفر المظفر اٺين هجري ۾ بارگاهِ رسالت ۾ حاضر ٿي اسلام قبول ڪيو. (الكامل في التاريخ، ١٠٩/٢) ★ مدائن (جنهن ۾ ڪسريٰ جو محل هو) جي فتح

صفر المظفر سورهين هجري جي مهيني ۾ ٿي. (الكامل في التاريخ، ۲ /۳۵۷)

پر افسوس تہ جيئن ئي صفرالمظفر جي پُر بهار ۽ بابرڪت مهيني جي آمد ٿيندي آهي تہ نُحُوست جي وهمي تصورن جي شڪار ڪجهہ نادانن طرفان هن پاڪيزه مهيني بابت طرح طرح جي غلط فهمين تي مشتمل پيغام ڦهلايا ويندا آهن ۽ هن مهيني (Month) کي انتهائي منحوس تصور ڪيو ويندو آهي تہ هن مهيني ۾ آفتون ۽ بلائون نازل ٿينديون آهن، تنهنڪري ڪابلي چڻن جي نياز ڏياري ويندي آهي يا وري اٽي جا ڳوڙها ناهي سمنڊ ۾ ٻوڙيا ويندا آهن، خاص ڪري هن مهيني جي آخري اربع کي گهڻو وڏيڪ منحوس تصور ڪيو ويندو آهي. اچو! هن مهيني جي باري ۾ڪجهہ غلط فهمين بابت ملاحظہ فرمايو. جيئن تہ

حضرت علاّمہ مولانا مفتي محمد امجد علي اعظمي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْه فرمائن ٿا: صفر مهيني کي ماڻهو منحوس سمجهندا آهن ان ۾ شادي مرادي ناهن ڪندا، ڇوڪرين جي رخصتي ناهن ڪندا، اهڙن قسمن جي ٻين ڪمن کان بہ پرهيز ڪندا آهن ۽ سفر ڪرڻ کان پاسو ڪندا آهن، خاص ڪري صفر جون ابتدائي تيرهن تاريخون تمام گهڻيون منحوس سمجهيون وينديون آهن ۽ انهن کي تيرهن تيزيون چوندا آهن، اهي سڀ جهالت جون ڳالهيون آهن. حديث ۾ فرمايو آهي: ”صفر ڪا شيءِ ناهي“ (بخاري،ڪتاب الطب،باب لاهامة، حديث: ۵۷۵۷، ۴/ ۳۶) يعني ماڻهن جو ان کي منحوس سمجهڻ غلط آهي. اهڙي طرح ذيقعده جي مهيني کي بہ ماڻهو ڏاڍو برو سمجهندا آهن ۽ ان کي خالي جو مهينو چوندا آهن اهو بہ غلط آهي ۽ هر مهيني ۾ 3، 13، 23، 8، 18، 28 (تاريخن) کي منحوس سمجهندا آهن، اها بہ لَغو (يعني بيڪار) ڳالهہ آهي. (مفتي صاحب وڌيڪ فرمائن ٿا تہ) صفر جو آخري اربع هندستان ۾ گهڻو ملهايو ويندو آهي، انهيءَ ڏينهن ماڻهو پنهنجو ڪاروبار بند

ڪري ڇڏيندا آهن، سير، تفريح ۽ شڪار واسطي نڪري ويندا آهن، پوڙيون پڇايون وينديون آهن ۽ وهنجندا، خوشيون ملهائيندا آهن ۽ چوندا آهن تہ حضور اقدس صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم انهيءَ ڏينهن غسلِ صحت فرمايو هو ۽ مديني طيبہ کان ٻاهر سير جي لاءِ نڪري ويا هئا. اهي سڀ ڳالهيون بي اصل آهن بلڪ انهن ڏينهن ۾ حضور اڪرم صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جن جو مرض وڌي ويو هو، اهي ڳالهيون خلاف واقع آهن ۽ ڪي ماڻهو هي چوندا آهن تہ انهيءَ ڏينهن مصيبتون نازل ٿينديون آهن ۽ طرح طرح جون ڳالهيون ڪيون وينديون آهن، سڀئي بي ثبوت آهن، بلڪ حديث جو هي ارشاد: لَاصَفَرَ يعني صفر ڪا شيء ناهي. (بخاري،ڪتاب الطب،باب لاهامة، حديث: ۵۷۵۷، ۴/ ۳۶) اهڙي تمام خرافات (Nonsense) ڪي رد ڪري ٿو. (بهارِ شريعت،۳/۶۵۹)

8مدني ڪمن مان هڪ مدني ڪم "مدرسة المدينه (بالغات)"

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! معلوم ٿيو تہ صَفرُ المُظَفَّر بابت عوام ۾ ڦهليل غلط فهمين جو حقيقت سان پري پري تائين ڪو واسطو ناهي، بلڪ اهي صرف وهمي خيال ۽ علمِ دِين کان دُوري جو نتيجو آهي. تنهنڪري مسلمان هئڻ جي ڪري اسان ڪي گهرجي تہ اسان اهڙي طرح جي وهمي خيالن کان پنهنجو پاڻ ڪي پري رکون ۽ دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول سان وابستہ ٿي 8 مَدَني ڪمن ۾ خُوب حصّو ونون ڇوتہ هن مدني ماحول ۾وهم ۽ بدشگوني کان بچڻ ۽ ان جي علاج جو ڀرپور ذهن ڏنو ويندو آهي. 8 مدني ڪمن مان هڪ مَدَني ڪم "مدرسة المدينہ (بالغات)" بہ آهي، في ذيلي حلقو گهٽ ۾ گهٽ هڪ مدرسة المدينہ (بالغات) جو اهتمام ڪريو، مدرسة المدينہ ۾ پڙهڻ وارين جو هدف گهٽ ۾ گهٽ 12 اسلامي ڀينرون آهن، (دورانيہ وڌ مان وڌ 1 ڪلاڪ 12 منٽ) صبح 8:00 کان اذانِ عصر تائين ڪنهن بہ وقت (پردي واري جڳهہ ۾) ترڪيب ڪري سگهجي ٿي، درست قرآنِ پاڪ پڙهڻ سيکارڻ

سان گڏو گڏ غسل، وضو، نماز، سنتون دعائون پڻ عورتن جا شرعي مسائل وغيره زباني نہ بلڪ مڪتبة المدينہ کان شائع ڪيل ڪتاب ”اسلامي ڀينرن جي نماز“ مان ڏسي ڏسي سيکاريو، مدرسة المدينہ (بالغات) ”مدني گلن“ جي مطابق لڳايو. اَلۡحَمۡدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ مدرسة المدينہ (بالغات) بہ عِلمِ دِين سکڻ سيکارڻ جو نهايت مؤثر ذريعو آهي ۽ دين جو ڳالهيون سکڻ جي فضيلت جي باري ۾ منقول آهي تہ الله عَزَّ وَجَلَّ حضرت سيدُنا مُوسيٰ ڪلِيمُ الله عَلٰی نَبِیِّنَاوَعَلَیه الصَّلوٰۃُ وَالسَّلَام ڏانهن وَحي فرمائي: اي مُوسيٰ! ڀلائي جون ڳالهيون پاڻ بہ سکو ۽ ماڻهن کي بہ سيکاريو ڇوتہ مان ڀلائي سکڻ سيکارڻ وارن جون قبرون روشن ڪندس تہ جيئن انهن کي ڪنهن قسم جي وَحشت نہ ٿئي. (حلية الاولياء،کعب الاحبار، ۶/۵ ،رقم:۷۶۲۲)

ترغيب جي لاءِ مدرسة المدينہ (بالغات) جي هڪ مدني بهار ٻڌو ۽ جهومو. جيئن تہ

”مدرسة المدينه (بالغات) ۾ شرڪت جي لاءِ ها ڪري ڇڏي“

هڪ اسلامي ڀيڻ جي زندگي دعوت اسلامي جي مدني ماحول سان وابستہ ٿيڻ کان پهريان گناهن ۾ گزري رهي هئي، پر جڏهن کان انهن کي دعوت اسلامي جو مدني ماحول مليو ان جي زندگي خرافات کان پاڪ ٿي وئي ۽ هو نڪين ڀري زندگي گذارڻ لڳي، ان جي زندگي ۾ مدني انقلاب هيئن پيدا ٿيو جو ان جي علاقي ۾ دعوت اسلامي جي تحت مدرسة المدينہ (بالغات) جو آغاز ٿيو،تہ دعوت اسلامي جي هڪ اسلامي ڀيڻ وڏي محبت سان انفرادي ڪوشش ڪندي ان کي تجويد سان قرآن پاڪ پڙهڻ جا فضائل ۽ تجويد جي بغير قرآن پاڪ پڙهڻ جون وعيدون ٻڌائيندي صحيح تلفظ سان قرآن پاڪ پڙهڻ جي دعوت ڏني،اسلامي ڀيڻ جو انداز اهڙو متاثر ڪرڻ وارو هو جو ان کان انڪار نہ ٿي سگهيو ۽ انهن مدرسة المدينہ (بالغات) ۾ شرڪت ڪرڻ جي ها ڪري ڇڏي، پهرين ڏينهن جڏهن هو مدرسي وئي تہ اتان جي تعليم ۽ تربيت جو نرالو انداز ڏسي ان جي دل کي ڏاڍي خوشي ملي، مدرسي ۾ هڪ ننڍي

لائبريري بہ قائم ڪيل هئي، جنهن ۾ شيخ طريقت امير اهلسنت دَامَتۡ بَرَكَاتُهُمُ الۡعَالِيَة جا لکيل رسالا ۽ بيانن جو ڪيسٽون موجود هيون. ان معلّمہ اسلامي ڀيڻ جي اجازت سان ڪجهہ رسالا ڪنيا ۽ گهر وڃي انهن جو مطالعو شروع ڪري ڏنو. سڀ کان پهريان هڪ رسالو جنهن جو نالو ”امير اهلسنت دَامَتۡ بَرَكَاتُهُمُ الۡعَالِيَة جي آپريشن جو جهلڪيون“ پڙهيو جنهن ۾ آپريشن جي وقت پاڻ (امير اهلسنت) جي خوف خدا ۽ عشق مصطفٰي، ايمان جي سلامتي جي فڪر ۽ پنهنجي مريدن متعلقين ۽ امت مصطفٰي جي لاءِ مغفرت جي دعائن جي معلومات وڏيڪ اهڙي نازڪ حالت ۾ بہ شريعت جي قانون جي مڪمل پاسداري جي واقعن ان جي دل جي دنيا ڪي بدلي ڇڏيو. انهن جو ايمان تازو ٿي ويو ايئن مدرسة المدينہ (بالغات) ۾ شرڪت جي برڪت سان هو مدني ماحول جي ويجهو ٿيندي وئي ۽ هاڻي اها ئي اسلامي ڀيڻ علاقائي مشاوت جي ذميداره جي حيثيت سان سنتن جي خدمت ۾ مصروف آهن.

صَلُّوۡا عَلَى الۡحَبِيۡب!　　صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! وهم هڪ اهڙي بيماري آهي جيڪا انسان جو سُک چين سڀ ڪجهہ کسي وٺندي آهي ۽ ان جي عقل جي صلاحيتن (Abilities) ڪي ضائع ڪندي آهي، جيڪي ماڻهو وهم جي آفت ۾ ڦاسي پوندا آهن تہ ائين محسوس ٿيندو آهي جو جيئن انهن جي لاءِ شخصيات، هنڌ، وقت، نشانيون، تاريخون، ڏينهن، رات، مهينا يا سال وغيره ڪجهہ بہ باعثِ سعادت نہ آهن بلڪ اهي پنهنجي علاوه هر شيءَ ڪي پاڻ لاءِ هرو ڀرو منحوس خيال ڪري بدشگوني وٺندا آهن ۽ پاڻ تي مختلف بُرائين جا دروازا کوليندا آهن، مثال طور

بَدشگوني جون صورتون

❃ ڪڏهن انڌي، منڊي، هڪ اک واري ۽ معذور ماڻهن کان ته ڪڏهن ڪنهن خاص پکي يا جانور کي ڏسي يا ان جو آواز ٻڌي بدشگوني ۾ مبتلا ٿي ويندا آهن ❃ ڪڏهن ڪنهن وقت يا ڏينهن يا مهيني مان بدفالي وٺندا آهن ❃ ڪو ڪم ڪرڻ جو ارادو ڪيو ۽ طريقيڪار ۾ نقص جي ڪنهن نشاندهي ڪئي يا ان ڪم ڪان رڪجڻ جو چيو ته ان مان بدشگوني وٺندا آهن ۽ چوندا آهن ته هاڻي تو دخل اندازي ڪئي آهي، ان ڪري اهو ڪم تي نه ٿو سگهي ❃ ڪڏهن ايمبوليس (Ambulance) جي آواز مان ته ڪڏهن فائربرگيڊ (Fire brigade) (باهہ وسائيندڙ گاڏي) جي آواز مان بدشگوني ۾ مبتلا ٿيندا آهن ❃ ڪڏهن اخبارن ۾ شايع ٿيڻ وارن تارن جي حال مان پنهنجي زندگي کي غمگين ۽ پريشان ڪري ڇڏيندا آهن ❃ ڪڏهن مهمان جي وڃڻ ڪان پوءِ گهر ۾ ٻهاري ڏيڻ کي منحوس سمجهندا آهن ❃ ڪڏهن جُتي لاهڻ وقت جُتي جو ٻي جُتي جي مٿان اچڻ سان بدشگوني محسوس ڪندا آهن ❃ ساڄي اک ڦڙڪي ته هي يقين ڪندا آهن ته ڪا مصيبت ايندي ❃ جمعي جي ڏينهن عيد ٿئي ته موجوده حڪومت لاءِ ڳرو سمجهندا آهن ❃ ڪڏهن ٻلي جي روئڻ کي ته ڪڏهن رات جي وقت ڪتي جي اونائڻ کي منحوس سمجهندا آهن ❃ پهريون گراهڪ سامان وٺڻ ڪان سواءِ هليو وڃي ته دڪاندار ان کي بدشگوني سمجهندا آهن ❃ نئين ڪنوارجي گهر اچڻ تي خاندان جو ڪو ماڻهو فوت ٿي وڃي يا ڪنهن عورت کي رڳو ڇوڪريون ئي پيدا ٿين ته ان تي منحوس هجڻ جو ليبل لڳي ويندو آهي ❃ جيڪڏهن ڪا عورت اميد سان هجي ته ان کي ميّت جي ويجهو ناهن اچڻ ڏيندا جو ٻار تي برو اثر پوندو ❃ جوان عورت بيوه ٿيڻ تي ان کي منحوس سمجهندا آهن، ۽ هي به سمجهندا آهن ته ❃ خالي قينچي هلائڻ سان گهر ۾ جهڳڙو ٿيندو آهي ❃ ڪنهن جو ڪنگو استعمال ڪرڻ سان ٻنهي ۾ جهڳڙو ٿيندو آهي ❃ خالي ٽانوَ يا چمچا پاڻ ۾ ٽڪرائڻ سان گهر ۾ جهڳڙو

ٿيندو آهي ✵ جڏهن ڪڪرن ۾ ڪنوڻ چمڪي رهي هجي ۽ وڏو ٻار (پهريون ٻار) گهران ٻاهر نڪري ته سمجهندا آهن ته ان تي ڪنوڻ ڪري پوندي ✵ ٻار جا ڏند ابتا نڪتا ته ناناڻي (يعني مامن وغيره) تي ڏکيا ثابت ٿيندا آهن ✵ ننڍو ٻار ڪنهن جي ٽنگن جي وچان لنگهي وڃي ته ان جو قد ننڍو ٿيندو آهي ✵ ٻار ستو پيو هجي ان جي مٿان کو ٽپو ته ٻار جو قد ننڍو ٿيندو آهي ✵ مغرب کان پوءِ دروازي تي نه ويهڻ گهرجي ڇوته مصيبتن جو گذر ٿيندو آهي ✵ زلزلي دؤران جيڪو پڄندي زمين تي ڪري پيو اهو گونگو ٿي ويندو ✵ رات جو آئيني ڏسڻ سان منهن تي نشان ٿي پوندا آهن ✵ آڱرين مان نڪاءُ ڪڍڻ سان نحوست ٿيندي آهي ✵ سج گرهڻ وقت اُميد واري عورت ڇُري سان ڪا شيءِ نه ڪٽي نه ته ٻار هٿ يا پير ڪٽيل يا چيريل ڄمندو ✵ نئين چاول ٻار جا ڪپڙا ڌوئي نه نپوڙجن نه ته ٻار جي جسم ۾ سور ٿيندو ✵ ڪڏهن نمبرن (Numbers) مان بدفالي مراد ورتندا آهن (خصوصي طور تي يورپي ملڪن جا رهاڪو) ان لاءِ انهن جي وڏين وڏين عمارتن ۾ 13 نمبر واري منزل ناهي هوندي (ٻارهين منزل کان بعد واري منزل کي چوڏهين منزل قرار ڏيندا آهن)، اهڙي طرح انهن جي اسپتالن ۾ 13 نمبر وارو بسترو يا ڪمرو به ناهي هوندو ڇوته اهي انهيءَ نمبر کي منحوس سمجهندا آهن ✵ مغرب جي اذان وقت سيئي بلب ٻارڻ گهرجن نه ته مصيبتون نازل ٿينديون آهن. ذڪر ڪيل مٿين بدشگونين کان سواءِ به مختلف معاشرن، قومن، برادرين ۾ مختلف بدشگونيون رائج هونديون آهن.
(بدشگوني،ص۱۶تا۱۸)

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اسان مان جيڪو به ان طرح جي بدشگونين جو شڪار آهي ته ان کي گهرجي ته سمجهداري جو مُظاهرو ڪندي هڪدم ان مرض مان جان ڇڏائي ڇاڪاڻ ته بدشگوني جون تباهه ڪاريون جي متعلق ٻڌو. جيئن ته

بدشگوني جون تباهه ڪاريون

دعوتِ اسلامي جي اشاعتي اداري مكتبة المدينہ كتاب” **بدشگوني**“ 20 تي آهي تہ ❁ بدشگوني ۾ مبتلا ٿيڻ وارن جو الله عَزَّوَجَلَّ تي اعتماد ۽ توكُّل كمزور ٿي ويندو آهي ❁ الله عَزَّوَجَلَّ جي باري ۾ بدگماني پيدا ٿيندي آهي ❁ تقدير تي ايمان كمزور ٿيڻ لڳندو آهي ❁ شيطاني وسوسن جو دروازو كلندو آهي ❁ بدفالي سان ماڻهو ۾ وهم پرستي، بزدلي، ڊپ، خوف گهٽ همت ۽ كم ظرفي پيدا ٿيندي آهي ❁ ناكامي جا كيترائي سبب (Reasons) ٿي سگهن ٿا مثال طور كم كرڻ جو طريقو درست نہ هئڻ، غلط وقت ۽ غلط جاءِ تي كم كرڻ ۽ تجربو نہ هئڻ پر بدشگوني جو عادي شخص پنهنجي ناكامي جو سبب نحوست كي قرار ڏيڻ جي كري پنهنجي اصلاح كان محروم رهجي ويندو آهي ❁ بدشگوني جي سبب جيكڏهن متي مائٽي، تعلّق ٽوڙيا ويا تہ پاڻ ۾ رنجش پيدا ٿيندي ❁ جيكي ماڻهو پنهنجي لاءِ بدفالي جو دروازو كوليندا آهن انهن كي هر شيءِ منحوس محسوس ٿيندي آهي.

كتاب”بدشگوني“ جو تعارف

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! بد شگوني بابت معلومات حاصل كرڻ ۽ ان مُوذي مرض مان ڇوٽكارو حاصل كرڻ جي لاءِ مكتبة المدينہ كتاب ”بدشگوني “ جو مطالعو كريو. هن كتاب (Book) ۾ شگون جا قسم، سٺي بُري شگون جا مثال، بدشگوني جون مختلف صورتون، بدشگوني جا نقصان، فال كولڻ ۽ ان جي اُجرت جو حكم، استخارو كرڻ جا طريقا، دعائون ۽ فائدا، صفر ۾ پيش ايندڙ كجھ تاريخي واقعا، ٻنين كي نظرِ بد كان بچائڻ جو نسخو، مُوئي مبارك جون بركتون، بدشگوني ۽ سٺي شگون ۾ فرق، سبق ڏيندڙ حكايتون، واقعا ۽ ٻين كيئي مدني گلن كي بيان كيو ويو آهي، تنهنكري اڄ ئي هن كتاب كي مكتبۃُ المدينہ جي بستي تان هدِيةً طَلَب كري پاڻ بہ ان جو مُطالَعو كيو ۽ ٻين اسلامي ڀينرن كي بہ پڙهڻ جي ترغيب

ڏياريو. الله عزّوجلّ توفيق ڏئي ته گهٽي تعداد ۾ خريدي تقسيم ڪريو دعوتِ اسلامي جي ويب سائٽ www.dawateislami.net تان هن ڪتاب کي رِيڊ (يعني پڙهي) به سگهجي ٿو، ڊاؤن لوڊ (Download) ۽ پرنٽ آؤٽ (Print Out) به ڪري سگهجي ٿو.

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! ياد رکو ته وهم ۽ بدشگوني توڙي جو گهڻو هلاڪ ڪرڻ وارا مرض آهن پر اهڙا مرض نه آهن جيڪي لاعلاج هجن ۽ جن مان جان ڇڏائڻ نهايت دشوار هجي، تنهنڪري مايوس ٿي شيطان کي موقعو ڏيڻ بدران الله عَزَّ وَجَلَّ جي ذات ۽ ان جي رحمت تي ڀروسو ڪندي انهن جي سببن تي غور ڪريو ۽ هڪدم علاج شروع ڪريو. اچو! بدشگوني جي سببن (Causes) ۽ ان جي علاج جي باري ۾ ٻڌو، جيئن

بدشُگُوني جا 6 سبب ۽ اُنهن جو علاج

(1)...بدشُگُوني جو پهريون سبب اِسلامي عقيدن کان لاعلمي آهي. ان جو علاج هي آهي ته تقدير تي اهڙي طرح عقيدو رکيو وڃي ته هر ڀلائي، بُرائي الله عَزَّوَجَلَّ پنهنجي علمِ اَزلي جي مطابق مقدّر ڪئي آهي، جيئن ٿيڻ وارو هو ۽ جيڪو ماڻهو جيڪو ڪرڻ وارو، پنهنجي عِلم کان ڄاڻي اهو ئي لکي ڇڏيو. ته بَدشُگُوني دل ۾ جڳهه ئي نٿي ٺاهي سگهي ڇوته جڏهن به انسان کي ڪو نقصان پهچندو ته هو اهو ذهن ٺاهيندو ته هي منهنجي تقدير(Fate) ۾ لکيل هو نه اهو ته ڪنهن شيءِ جي نُحوست جي ڪري ائين ٿيو آهي.

(2)...بدشُگُوني جو ٻيو سبب توڪل يعني الله تعاليٰ تي ڀروسو ڪرڻ جي ڪمي آهي. ان جو علاج هي آهي ته جڏهن به ڪا بَدشُگُوني دل ۾ اچي ته رب عَزَّ وَجَلَّ تي توڪل ڪريو. اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ بَدشُگُوني جو خيال دل مان

ويندو رهندو.

(3)...بدشُگُوني جو ٽيون سبب بدفالي جي ڪري ڪم ڪان رڪجي وڃڻ آهي. ان جو علاج هي آهي ته جڏهن ڪنهن ڪم ۾ بدفالي نڪري ته ان ڪي ڪري وٺو ۽ پنهنجي دل ۾ ان خيال ڪي جاءِ نه ڏيو ته ان بدفالي جي سبب مون ڪي هن ڪم ۾ ڪو نقصان وغيره ٿيندو.

(4)...بدشُگُوني جو چوٿون سبب ان جي هلاڪت خيزين ۽ نقصانن ڪان بي خبري آهي جو جڏهن اسان ڪنهن شيءِ جي نقصان ئي ڪان با خبر نه هوندي ته ان ڪان ڪيئن بچنديوسين؟ ان جو علاج هي آهي ته بدشُگُوني جي هلاڪت خيزين ۽ نُقصانن ڪي پڙهيو وڃي، انهن تي غور ڪندي انهن ڪان بچڻ جي ڪوشش به ڪئي وڃي.

(5)...بدشُگُوني جو پنجون سبب روز مرّه جي معمولات ۾ وظائف شامل نه هئڻ آهي. ان جو علاج اعليٰ حضرت، امامِ اهلسنت مولانا شاه امام احمدرضا خان رَحۡمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَيۡه ڪجهه ائين ارشاد فرمائن ٿا: بدشگوني وغيره جا انديشا، وسوسا جڏهن به پيدا ٿين ته انهن لاءِ قرآن ڪريم ۽ حديث شريف مان ڪجهه مختصر ۽ فائديمند دعائون لکان ٿو، انهن کي هڪ هڪ ڀيرو يا ڪجهه ڀيرا وڌيڪ اوهان ۽ اوهان جا گهر وارا پڙهن، جيڪڏهن دل مضبوط ۽ اهو وهم ختم ٿي وڃي ته بهتر، نه ته جڏهن اهو وسوسو پيدا ٿئي هڪ هڪ ڀيرو پڙهي ڇڏيوءِ يقين ڪريو ته الله (عَزَّوَجَلَّ) ۽ رسول (صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم) جا واعدا سچا آهن ۽ شيطان ملعون جو ڊيڄارڻ ڪوڙ آهي، ڪجهه ڀيرا پڙهڻ سان الله تعاليٰ جي مدد سان اهو وهم بالڪل ختم ٿي ويندو ۽ ڪڏهن به ڪنهن طرح سان ان مان ڪو نقصان نه ٿيندو. اهي دعائون هي آهن:

(١) حَسۡبُنَا اللّٰهُ وَنِعۡمَ الۡوَكِيۡلُ ﴿١٧٣﴾ (پ 4 أل عمران 173)

(الله اسان کي ڪافي آهي ۽ ڪهڙو نه سٺو ڪارساز آهي)

(2) اَللّٰهُمَّ لَا طَيْرَ اِلَّا طَيْرُکَ، وَلَا خَيْرَ اِلَّا خَيْرُکَ، وَلَآ اِلٰهَ غَيْرُکَ.

(اي الله عَزَّوَجَلَّ ! تنهنجي فال فال آهي ۽ تنهنجو ئي خير، خير آهي ۽ توکان سواءِ ڪو معبود ناهي-) (باطني بيماريون ڪي معلومات،ص289 بتغير قليل)

(6)...بدشُگُوني جو ڇهون سبَب نيڪ شُگُون اختيار نہ ڪرڻ يا نيڪ شُگُون اختيار ڪرڻ ۾ توجهہ نہ ڏيڻ ۽ ان جي بنيادي معلومات جو نہ هئڻ بہ آهي. بُرو شُگُون وٺي ان تي عمل ڪرڻ سان جيئڻ تہ شريعت منع ڪري ٿي ۽ نيڪ شُگُون وٺڻ شرعاً مستحب آهي. تہ بُري شُگُون کان بچڻ جي لاءِ نيڪ شُگُون وٺڻ جي عادت بڻائي وجي.

مجلس ائمه مساجد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! بدشگوني جي سببن جي سڃاڻپ ۽ انهن جي علاج جو هڪ بهترين ذريعو هي بہ آهي تہ اسان ڪنهن سٺي ماحول سان وابستہ ٿي دينِ متين جي مدني ڪمن ۾ مشغوليت اختيار ڪري هن موذي مرض جي ڪاٽ ڪريون. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول ۾ بدشگوني سميت ڪيئي بُرائين جي نہ صرف اسباب ڏانهن ڌيان ڏياريو ويندو آهي بلڪ انهن جي علاج جي طريقن بابت بہ مدني گل ڏنا ويندا آهن تنهنڪري اوهان بہ هن مدني ماحول سان وابستہ ٿي خوب خوب برڪتون ماڻيو. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ دعوتِ اسلامي خدمتِ دِين جي 104 شعبن (Departments) ۾ نيڪي جي دعوت عام ڪرڻ ۾ مصروفِ عمل آهي، انهن مان هڪ شعبو "مجلس ائمّہ مساجد" بہ آهي جيڪا مسجدن جي آبادڪاري جي لاءِ خطيبن، امامن ۽ مُوَذِّنن کي مقرر ڪرڻ جو ڪم سَرانجام ڏيندي آهي ۽ انهن جي خَيرخَواهي ڪندي مناسب مُشاهرو بہ مُقَرَّر ڪندي آهي، تہ جيئن اهي

اسلامي ڀائر مُعاشي پريشانين مان آزاد ٿي خُوب خُوب نيڪي جي دعوت عام ڪندا رهن. مسجدن کي آباد ڪرڻ ۾ امامن ۽ مُؤذّنن جو اَهمّ ڪردار هوندو آهي.

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول سان وابسته امام سڳورا، صداءِ مدينه، اِنفِرادي ڪوشش جي ذَريعي باجماعت نماز جي رَغبت، مدني درس (دَرسِ فيضانِ سُنَّت) ،نمازِ فجر کان بعد مَدني حلقي ۾ شِرڪت، مدني دوري جي ذريعي ان مسجد جي آسپاس جي گهرن ۽ دُڪانن وغيره ۾ نيڪي جي دعوت کي عام ڪرڻ ۽ سُنَّتن جي تربيت جي لاءِ عاشقانِ رسول جي مدني قافلن جي بَرڪت سان مَسجدن کي آباد رکڻ جي ڪوشش ڪن ٿا. الله تعاليٰ مجلس ائمه مساجد کي وڏيڪ ترقيون ۽ عروج نصيب فرمائي.

اٰمِین بِجَاہِ النَّبِیِّ الۡاَمِین صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِیب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

اُمِّ عطار جو مبارڪ ذڪر

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! هي صفر المظفر جو مبارڪ مهينو پنهنجون برڪتون لُٽائي رهيو آهي، ان ۾ شيخ طريقت،اميرِاَهلسنّتدَامَتۡ بَرَکَاتُھُمُ الۡعَالِیَه جي والده ماجده رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡھَا جو وصال ٿيو، انهيءَ مُناسبت سان انهن جو ذڪرِ خير به ڪيو وڃي ٿو. جيئن ته امير اهلسنت دَامَتۡ بَرَکَاتُھُمُ الۡعَالِیَه جي والده ماجده رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡھَا هڪ نيڪ ۽ پرهيزگار خاتون هئي. جن مڙس جي وفات جي باوجود سخت ترين معاشي آزمائشن ۾ به پنهنجن ٻارن جي اسلامي طريقي مطابق تربيت ڪئي، جنهن جو واضح ثُبوت خود اميرِ اَهلسنّتدَامَتۡ بَرَکَاتُھُمُ الۡعَالِیَه جي بابرڪت ذات آهي. امير اهلسنت دَامَتۡ بَرَکَاتُھُمُ الۡعَالِیَه هڪ پيري ٻڌايو ته اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ

والده محترمہ جو شروع کان ئي فرضن ۽ واجبن تي عمل ڪرڻ ۽ ڪرائڻ جو ايتري قدر ذهن هو جو ننڍي عمر کان ئي اسان ڀيڻ ڀائرن کي نمازن جي تلقين فرمائڻ سان گڏ سختي سان عمل بہ ڪرائينديون هيون، خاص ڪري فجر نماز جي لاءِ اسان سيني کي لازمي جاڳائينديون هيون. والده ماجده جي ان طرح تلقين ۽ تَربِيت جي بَرَڪت سان مون کي ياد نٿو پوي تہ منهنجي ننڍپڻ ۾ بہ ڪڏهن فجر نماز رهجي وئي هجي.

شيخ طريقت،اميرِاَهلسنّت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه فرمائن ٿا تہ والده محترمہ جو شبِ جُمُعہ (جمعرات ۽ جمعي جي وچين رات) جو ميٺادر(باب المدينہ ڪراچي) جي علائقي ۾ اِنتقال ٿيو. موت جي وَقت مون کي وڏيڪ ياد ڪري رهي هئي، ڀيڻ ٻڌايو: اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ ڪلمو شريف ۽اِسْتِغفار پڙهڻ کان پوءِ زبان بند ٿي. خاص ڪري غُسل ڏيڻ کان پوءِ چهرو نهايت ئي رَوشن ٿي ويو. جنهن زمين جي حصي تي رُوح قَبض ٿيو، ان مان ڪيئي ڏينهن تائين خوشبو پئي آئي ۽ خُصوصاً رات جي ان حصي ۾ جنهن ۾ اِنتِقال ٿيو هو، مختلف قسم جي خوشبوئن جي مهڪ ايندي هئي. ٽيجهي(ٽين) واري ڏينهن صبح جي وَقت ڪجھ گُلاب جا گل وٺي رکيا هئا جيڪي شام تائين تقريباً تروتازه رهيا جيڪي مون پنهنجي هٿ سان والده جي قبر تي چڙهايا. يقين مڃو ان مان اهڙي عجيب مهڪندڙ خوشبو هئي جو مان حيران رهجي ويس، ڪڏهن گلاب جي گلن مان مون اهڙي خوشبو نہ سُونگهي هئي نہ هينئر تائين سونگهي آهي بلڪ ڪلاڪن تائين اها خُوشبو منهنجي هٿن مان بہ ايندي رهي.

(تذکرۂ امیرِ اھلسنت(قسط2)، ص۴۱ ملتقطاً)

جَبِیں مَیلی نہیں ہوتی دَہن مَیلا نہیں ہوتا　　غلامانِ محمد کا کفن مَیلا نہیں ہوتا

سُبْحٰنَ اللّٰـه عَزَّوَجَلَّ! واقعي اُمِ عطار رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيها ڪا عام خاتون نہ هئي بلڪ الله عَزَّوَجَلَّ جي مقرب، صابره ۽ شاڪره ۽ باهمت خاتون هئي جيڪي آزمائش جي

گهڙي ۾ ثابت قدم رهندي پنهنجي اولاد جي سُنّتن جي مطابق تربيت ۾ مشغول رهيون، جيڪي نمازن ۽ سُنّتن جي پاڻ بہ پابند هئي ۽ پنهنجن ٻارن کي بہ نماز پڙهڻ جي تلقين ڪندي هئي، شايد سندن اها ادا ربّ تعاليٰ کي پسند اچي وئي، ان ڪري دنيا مان پنهنجو ايمان سلامت ڪڍي وئي، وصال کان پوءِ چهرو بہ جگمگائڻ لڳو ۽ جنهن هنڌ وصال ٿيو اها جڳهہ بہ مهڪندڙ خوشبوءَ سان مشڪبار ٿي وئي، جيڪڏهن اسان جون اسلامي ڀينرون بہ اُمِ عطار رَحۡمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيۡهَا جي ڪردار مان سبق حاصل ڪندي ۽ نفس ۽ شيطان جي مخالفت ڪندي پنهنجي ظاهر ۽ باطن کي شريعت جي زيور سان سينگارين، فرائض ۽ واجبات جي پابندي کي لازم ڪري وٺن، جنهن نموني اهي ٻارن جي اسڪول يا ٽيوشن وڃڻ ڪان چٽي هئڻ نہ ٿيون ڏين جيڪڏهن اهڙي طرح نمازن وغيره جي معاملن ۽ ضروري دِيني تعليمات جي لاءِ بہ ڪوشش ڪن تہ ان جا دنيا ۾ بہ گهڻا فائدا حاصل ٿيندا ۽ آخِرت ۾ بہ برڪتون نصيب ٿينديون.

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِيۡب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اڄ اسان وهم ۽ بدشگوني جي حوالي سان جيڪو بيان ٻڌڻ جي سعادت حاصل ڪئي ان مان اسان کي ڪجهہ مدني گل حاصل ٿيا، مثال طور

- ♣ ڪنهن شخص، هنڌ، شيءِ، مهينو، سال، وَقت يا تاريخ کي منحوس سمجهڻ جو اسلام ۾ ڪو تصوُّر ناهي ڇوتہ اصل نحوست تہ گناهن ۾ آهي.
- ♣ بدشگوني وٺڻ شيطاني ڪم ۽ سنو شگون وٺڻ مستحب ڪم آهي.
- ♣ بَدشگوني هڪ عالمي بيماري آهي،مختلف ملڪن(Countries) ۾ رهڻ وارا ماڻهو مختلف شين مان بدشگوني وٺندا آهن.

♣ بَدشگوني انسان جي لاءِ دِيني ۽ دُنيوي اعتبار سان گهڻي خطرناڪ آهي.

♣ صفر جي مهيني يا ان جي آخري اربع کي منحوس سمجهڻ، تارن جي اثرات تي يقين رکڻ ۽ نجومين وٽ وڃڻ خلافِ شرع ڪم آهي، حقيقت جو ان ڪان ڪو تعلق ناهي.

♣ بزرگ سڀُورا تارن جي تاثير جا بلڪل بہ قائل نہ هئا، تنهنڪري اهي حضرات جنهن ڪم جو ارادو ڪندا هئا ان کي پايہ تڪميل تائين پهچائي ئي ڇڏيندا هئا.

الله عَزَّوَجَلَّ اُمِ عطار جي طفيل اسان کي وهم ۽ بدشگوني جي آفت کان محفوظ فرمائي. اٰمِين بِجَاہِ النَّبِی الْاَمِین صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! بيان کي ختم ڪندي سنّت جي فضيلت ۽ ڪجھ سنّتون ۽ آداب بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪريان ٿي، تاجدار رسالت، شهنشاهِ نُبُوَّت، مصطفيٰ جانِ رحمت صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جو فرمان جنّت نشان آهي: جنهن منهنجي سنّت سان محبت ڪئي ان مون سان محبت ڪئي۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو جنّت ۾ مون سان گڏ هوندو. (مشكاة الصابيح،كتاب الايمان،باب الاعتصام بالكتاب والسنة،۱/۹۷،حديث:۱۷۵)

ان کی سنّت کا جو آئینہ دار ہے بس وُہی تو جہاں میں سمجھدار ہے
(وسائلِ بخشش،ص۴۷۲)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

جُتي پائڻ بابت سُنّتون ۽ آداب

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اچو شيخِ طريقت، امير اهلسُنَّت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيه جي رسالي "101 مدني گل" مان جُتي پائڻ جا 7 مَدَني گل ٻڌي ونو. فرمانِ

مصطفٰي صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَالِهٖ وَسَلَّم:(1) جُتي ڪثرت سان استعمال ڪيو جو انسان ڪي جيستائين جتي پاتل هوندي آهي جڻ اهو سوار آهي (يعني ٿڪاوٽ گهٽ ٿيندي) (مُسلِم ص١١٦١ حديث٢٠٩٦) ﴿2﴾ جُتي پائڻ کان پهرين چنڊي ونو تہ جيئن ڪو جيت يا پٽري وغيره هجي تہ نڪري وڃي ﴿3﴾ پهرين ساڄو جوتو پايو پوءِ کابو ۽ لاهڻ وقت پهرين کابو ۽ پوءِ ساڄو. نبي پاڪ، صاحب لولاڪصَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَالِهٖ وَسَلَّم جو فرمان عاليشان آهي: جڏهن توهان مان ڪو جُتي پائي تہ ساڄي کان ابتدا ڪري ۽ جڏهن لاهي تہ کابي کان ابتدا ڪرڻ گهرجي تہ جيئن ساڄو پير پائڻ ۾ پهرين ۽ لاهڻ وقت آخر ۾ رهي. (بُخاري ج ۴ ص ۶۵ حديث۵۸۵۵) ﴿4﴾ مرد مرداڻو ۽ عورت زنانو جوتو استعمال ڪري ﴿5﴾ ڪنهن حضرت سيِّدَتُنَا عائشہ صديقہ رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهَا جن کي عرض ڪيو: هڪ عورت (مردن جيان) جوتا پائيندي آهي، انهن فرمايو: رسول الله صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَالِهٖ وَسَلَّم مرداڻي عورتن تي لعنت فرمائي آهي. (اَبُو دَاوُد ج۴ ص ۸۴ حديث ۴۰۹۹) ﴿6﴾ جڏهن ويهو تہ جوتا لاهي ڇڏيو جو ان سان پيرن کي آرام ملندو. ﴿7﴾ (تنگدستي جو هڪ سبب هي بہ آهي تہ) اونڌي جوتي کي ڏسڻ ۽ ان کي سڌو نہ ڪرڻ. ”دولت بي زوال“ ۾ لکيل آهي تہ سڄي رات جُتي اُبتي پيل رهي تہ شيطان اچي اُن تي ويهندو آهي، هي ان جو تخت آهي. (سني بهشتي زيور حصه ۵ ص۶۰۱)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

طرح طرح جون هزارين سنتون سکڻ جي لاءِ مڪتبة المدينه ڪتاب ”بهار شريعت“ حصو 16 ۽ 120 صفحن جو ڪتاب”سنتيں اور آداب“ هديو ڏئي حاصل ڪيو ۽ پڙهو.

سنتیں عام کریں دین کا ہم کام کریں

نیک ہو جائیں مسلمان مدینے والے

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب !   صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد